

litin kunta
Rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 15.5.2026

Asia: Rakentamislupa, autotallin rakentaminen litintie 841c, litti

Osoitteeseen litintie 841c, kiinteistölle 142-405-6-6, Kotiaho, haetaan rakennuslupaa autotallin rakentamiselle. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu rakennusluvasta pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Kiinteistö kuuluu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaaseen litin kirkonkylän/litin kirkonkylän ja Radansuun rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY, 2009; MARY2, 2024). Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen kohdalla tulee noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT), jotka velvoittavat huolehtimaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

litin kirkonkylä lukeutuu maan parhaiten 1900-luvun alun asussa säilyneisiin. Kirkonkylän talot sijaitsevat Kausalasta kirkon ohi vievän vanhan maantien varrella. Kylän keskuksessa on kirkon lisäksi mm. pappila, vanha kansakoulu, seurakuntatalona toimiva vanha kunnantupa sekä lainajyvästön tiilinen, valkeaksi rapattu makasiini. Kirkonkylän vanhasta, hyvin hoidetusta rakennuskannasta mainittakoon mm. Tenhoselan, Brummerin, Lepolan, Mäen, Koivikon, Vuorelan ja Helanderin asuinrakennukset. (RKY, 2009.)

Empiretyylinen Lepola, joka on valtakunnallisesti merkittävä sekä maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristökokonaisuuden avainkohde, sijaitsee aivan suunnitellun kohteen naapurissa (RKY, 2009, MARY2, 2024). Lisäksi naapurissa sijaitsevat paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet Vierula, Villa Vinnie ja Väinölä (PAKKI, 2009).

Alueella on voimassa Kausala-Kirkonkylän yleiskaava, joka on saanut lainvoiman 20.8.2012. Kiinteistö sijaitsee AT/s alueella, eli kyläalue tai kylämäisen asutuksen alueella, jolle on osoitettu täydennysmerkintä /s: alue, jolla ympäristö säilytetään. Alue kuuluu yleiskaavassa sk/vk alueeseen, eli valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen (VAT).

Suunniteltu autotalli sijoittuu kiinteistön eteläsivulle. Sen sijoittelu ei heikennä arvoalueen arvoja, eikä sillä ole heikentävää vaikutusta kyläkuvaan. Museo kehottaa säilyttämään pihan vanhaa puustoa suunnitellun rakennuksen ympärillä ja suosimaan pihan pinnoituksessa ympäristöön sopivia, läpäiseviä materiaaleja.

Suunnitellun rakennuksen värisävyksi on esitetty punamultaa, jota museo pitää alueelle sopivana. Lausuntopyynnön tai lupa-aineistoin liitteenä ei kuitenkaan ole erillistä väriyysuunnitelmaa tai

väritettyjä julkisivuja, eikä julkisivupiirustuksiin ole merkitty julkisivumateriaalien tarkkoja värisävyjä. Jotta museo voi kommentoida suunnitelmien sopivuutta arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön kokonaisuudessaan, tulee kattava väriyssuunnitelma värikoodeineen toimittaa museolle. Julkisivupiirustuksissa tulee lisäksi esittää kattoturvatuotteet sekä muut vesikattovarusteet ja niiden värisävyt tulee määrittää. Museo voi kommentoida väriyssuunnitelmaa sähköpostitse.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmista.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

rakennustutkija

Sanni Hujanen

Tiedoksi: Museovirasto